

انتشارات، شماره ۵۸۶

تغذیه ارگانیک طیور

تألیف:

ربرت بلایر

ترجمه:

دکتر ابوالقاسم کلیان

استاد تغذیه طیور

مهندس عبدالله اکبریان

مهندس محمد جواد آگاه

مهندس اردشیر شیخ احمدی

سرشناسه:	بلر، رابرٹ، ۱۹۳۳ - م.	Blair, Robert
عنوان و نام پدید آور:	تغذیه ارگانیک طیور / [رابرٹ بلر] ترجمہ ابوالقاسم گلیان... [و دیگران] .	
مشخصات نشر:	مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۹۰.	
مشخصات ظاہری:	۴۳۲ ص.: مصور، جدول.	
فروست:	انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد؛ شماره ۵۸۶.	
شابک:	(ISBN: 978-964-386-257-2)	
یادداشت:	عنوان اصلی: Nutrition and feeding of organic poultry.	
یادداشت:	مترجمان ابوالقاسم گلیان، عبداللہ اکبریان، محمد جواد آگاہ، اردشیر شیخ احمدی.	
موضوع:	مرغ و خروس ها -- تغذیه.	
شناسه افزوده:	گلیان، ابوالقاسم، ۱۳۲۸ - ، مترجم.	
شناسه افزوده:	دانشگاه فردوسی مشهد.	
زده بندی کنگره:	۱۳۹۰ ت ۷ ص ۸ / SF ۴۹۲	
زده بندی دهوی:	۶۳۶/۵۰۸۵۲	
شماره کتابخانه ملی:	۲۴۳۳۱۶۲	

انتشارات، شماره ۵۸۶

تغذیه ارگانیک طیور

تألیف

رُبرٹ بلایر

ترجمہ

دکتر ابوالقاسم گلیان - مهندس عبداللہ اکبریان

مهندس محمد جواد آگاہ - مهندس اردشیر شیخ احمدی

ویراستار علمی

دکتر رضا قربانی

وزیری، ۴۳۲ صفحه، ۱۰۰۰ (نسخه، چاپ اول، پاییز ۱۳۹۰

امور فنی و چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد

بہا: ۶۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978-964-386-257-2

شابک ۲-۲۵۷-۳۸۶-۹۶۴-۹۷۸

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه مترجمان
۱۹	فصل اول: دیباچه
۲۷	فصل دوم: اهداف و اصول تولید طیور ارگانیک
۲۸	استانداردهای کشاورزی ارگانیک
۲۹	استانداردهای بین‌المللی
۳۳	اروپا
۳۵	آمریکای شمالی
۳۵	ایالات متحده آمریکا
۳۶	کانادا
۳۷	جزایر کارائیب
۳۷	کاستاریکا
۳۷	مکزیک
۳۸	آمریکای جنوبی
۳۸	آرژانتین
۳۸	برزیل
۳۹	شیلی
۳۹	آفریقا
۳۹	آفریقای جنوبی
۴۰	استرالاسیا
۴۰	استرالیا
۴۱	چین
۴۱	۲.۸. شناسایی دام و طیور

۴۱	۳۸. خوراک‌ها
۴۲	۴۸. افزودنی‌های خوراک
۴۲	۵۸. خوراک کامل
۴۲	۶۸. شرایط تغذیه
۴۳	زاین
۴۳	جمهوری کره
۴۴	نیوزلند
۴۵	سایر کشورها
۴۵	اثرات
۴۹	فصل سوم: مواد مغذی در تغذیه طیور
۴۹	هضم و جذب مواد مغذی
۵۰	دهان
۵۰	چینه‌دان
۵۱	پروونتربیکولوس (معدّه)
۵۱	روده کوچک
۵۲	تهی‌روده (زوزنوم) و ایلیم
۵۳	روده بزرگ
۵۳	مصرف خوراک
۵۵	قابلیت هضم
۵۶	عوامل مؤثر بر قابلیت هضم
۵۶	قابلیت هضم کربوهیدرات‌ها
۵۷	قابلیت هضم پروتئین‌ها
۵۷	قابلیت هضم چربی‌ها
۵۸	قابلیت هضم مواد معدنی
۵۹	احتیاجات غذایی
۵۹	انرژی

۶۱	پروتئین واسیدهای آمینه
۶۶	مواد معدنی
۶۷	کلسیم و فسفر
۶۹	سدیم، پتاسیم و کلر
۶۹	منیزیم
۷۰	سولفور (گوگرد)
۷۰	مواد معدنی کم مصرف
۷۱	کبالت
۷۱	مس
۷۲	ید
۷۲	آهن
۷۳	منگنز
۷۳	سلنیوم
۷۴	روی
۷۵	ویتامین ها
۷۵	طبقه بندی ویتامین ها
۷۶	ویتامین های محلول در چربی
۸۰	ویتامین های (ب) محلول در آب
۸۳	واکنش نسبت به علائم کمبود ویتامین
۸۴	آب
۸۴	آنالیز خوراک
۸۶	نشریات در مورد احتیاجات مواد مغذی
۱۰۵	فصل چهارم: عناصر مورد تأیید در برنامه های غذایی ارگانیک
۱۱۳	دانه های غلات و فرآورده های فرعی
۱۱۵	جو و فرآورده های فرعی
۱۱۶	ویژگی های تغذیه ای

۱۱۶	جیره‌های طیور
۱۱۷	جو بدون پوسته
۱۱۷	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۱۷	جیره‌های طیور
۱۱۸	پس‌مانده خشک آبجوسازی
۱۱۹	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۱۹	غلات خشک آبجوسازی
۱۲۰	جیره‌های طیور
۱۲۱	گندم سیاه
۱۲۱	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۲۲	جیره‌های طیور
۱۲۲	ذرت
۱۲۳	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۲۵	جیره‌های طیور
۱۲۵	فرآورده‌های فرعی ذرت
۱۲۵	خوراک هومینی
۱۲۶	خوراک گلوتن ذرت
۱۲۶	کنجاله گلوتن ذرت
۱۲۷	دانه‌های خشک تقطیری
۱۲۸	جیره‌های طیور
۱۲۹	یولاف
۱۲۹	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۳۰	جیره‌های طیور
۱۳۱	یولاف پرک (بدون پوسته)
۱۳۱	جیره‌های طیور
۱۳۲	برنج

۱۳۳	فرآورده‌های فرعی برنج
۱۳۴	جیره‌های طیور
۱۳۴	چاودار
۱۳۴	ذرت خوشه‌ای
۱۳۵	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۳۵	جیره‌های طیور
۱۳۶	اسپلت
۱۳۶	تربیت‌کاله، تربیت‌کاله هگزاهلوئید، تراپلوئید
۱۳۷	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۳۸	جیره‌های طیور
۱۳۹	گندم
۱۴۰	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۴۱	جیره‌های طیور
۱۴۲	فرآورده‌های فرعی آسیاب گندم
۱۴۲	آرد گندم
۱۴۳	سبوس گندم
۱۴۳	آرد گیاهک گندم
۱۴۴	آرد نامرغوب گندم
۱۴۴	میل‌ران گندم
۱۴۴	زیره گندم
۱۴۵	جیره‌های طیور
۱۴۶	نخاله گندم
۱۴۶	دانه‌های روغنی، فرآورده‌ها و فرآورده‌های فرعی
۱۴۸	کانولا (شلغم روغنی)
۱۵۰	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۵۲	عوامل ضد تغذیه‌ای

۱۵۲	جیره‌های طیور
۱۵۳	کانولای پرچرب (دانه کانولا)
۱۵۵	کنجاله پنبه‌دانه
۱۵۵	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۵۶	عوامل ضد تغذیه‌ای
۱۵۶	جیره‌های طیور
۱۵۸	دانه کتان (بذرک)
۱۵۸	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۶۰	عوامل ضد تغذیه‌ای
۱۶۰	جیره‌های طیور
۱۶۳	خردل
۱۶۳	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۶۵	جیره‌های طیور
۱۶۶	بادام زمینی
۱۶۶	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۶۷	عوامل ضد تغذیه‌ای
۱۶۸	جیره‌های طیور
۱۶۸	کنجاله گلرننگ
۱۶۹	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۷۰	عوامل ضد تغذیه‌ای
۱۷۱	جیره‌های طیور
۱۷۱	کنجاله کنجد
۱۷۱	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۷۲	عوامل ضد تغذیه‌ای
۱۷۲	جیره‌های طیور
۱۷۳	سویا و فرآورده‌های سویا

۱۷۵	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۷۶	عوامل ضد تغذیه‌ای
۱۷۷	جیره‌های طیور
۱۷۸	سویای پرچرب
۱۷۹	پروتئین جدا شده سویا
۱۷۹	دانه‌ها و کنجاله گل آفتابگردان
۱۷۹	ویژگی‌های غذایی
۱۸۰	فاکتورهای ضد تغذیه‌ای
۱۸۰	جیره‌های طیور
۱۸۳	منابع چربی
۱۸۴	دانه‌های بقولات، فرآورده‌ها و فرآورده‌های فرعی شان
۱۸۴	باقلا
۱۸۵	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۸۵	عوامل ضد تغذیه‌ای
۱۸۶	جیره‌های طیور
۱۸۷	نخودسبز فرنگی
۱۸۸	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۸۹	عوامل ضد تغذیه‌ای
۱۸۹	جیره‌های طیور
۱۹۱	عدس
۱۹۲	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۹۲	عوامل ضد تغذیه‌ای
۱۹۲	جیره‌های طیور
۱۹۳	باقلائی مصری (لوبیا گرگی)
۱۹۳	ویژگی‌های تغذیه‌ای
۱۹۵	عوامل ضد تغذیه‌ای

۲۹۹	فرمول‌های غذایی: اردک و غازها
۳۰۲	قرقاول و پرندگان شکاری
۳۰۲	سینه پهن‌ها
۳۰۴	فرمولاسیون جیره
۳۰۴	مخلوط کردن کل جیره
۳۰۴	انتخاب اجزا
۳۱۲	استانداردهای فرمولاسیون جیره
۳۱۲	مرغ‌ها
۳۱۳	بوقلمون‌ها
۳۱۳	اردک و غازها
۳۱۵	گونه‌های سینه پهن
۳۱۷	جیره‌نویسی
۳۱۷	جیره‌نویسی دستی
۳۱۷	جیره‌نویسی با استفاده از رایانه
۳۲۳	آماده‌سازی، توزین، دسته‌بندی و مخلوط کردن
۳۲۶	مخلوط کردن و فرآوری بیشتر
۳۲۷	پلت کردن
۳۲۸	مواد پلت چسبان
۳۲۹	کنترل کیفیت
۳۳۰	آزمایش‌ها
۳۳۲	نمونه‌گیری
۳۳۳	کنترل کیفیت برای مایکوتوکسین‌ها
۳۳۵	تأثیر مایکوتوکسین‌ها بر روی طیور
۳۳۶	آزمایش تشخیص مایکوتوکسین‌ها
۳۳۷	روش مقابله با آلودگی مایکوتوکسین
۳۳۸	بقایای مایکوتوکسین در فرآورده‌های دامی

۳۳۹	سایرنکات
۳۴۳	فصل ششم: انتخاب نژاد و سویه مناسب
۳۴۳	انگیزه های مصرف کننده
۳۴۷	انواع طیور
۳۴۸	تولید تخم
۳۴۸	ژنوتیپ های مناسب برای تولید ارگانیک
۳۵۱	نژادها و لاین های خاص
۳۵۳	تولید گوشت مرغ
۳۵۳	ژنوتیپ های مناسب برای تولید ارگانیک
۳۵۵	نژادها و لاین های خاص
۳۵۸	نژادهای دو منظوره
۳۶۱	بوقلمون
۳۶۱	ژنوتیپ های مناسب برای تولید ارگانیک
۳۶۲	نژادها و لاین های خاص
۳۶۴	پرندگان آبرزی
۳۶۶	نژادها و سویه های خاص
۳۶۹	بلدرچین
۳۶۹	شتر مرغ معمولی و شتر مرغ استرالیایی
۳۷۷	فصل هفتم: تلفیق برنامه های تغذیه در سیستم تولید ارگانیک
۳۷۸	سیستم پرورش
۳۸۱	ژنوتیپ
۳۸۴	برنامه های خوراک دهی
۳۹۱	علوفه
۴۰۴	سلامتی و رفاه
۴۰۴	مشکلات سلامتی و رفاهی در گله های ارگانیک
۴۰۸	جیره و بیماری های عفونی در پرندگان

۴۰۹	دانه کامل و سلامتی
۴۱۰	بهبود جمعیت میکروبی روده
۴۱۱	پری بیوتیک ها
۴۱۳	پروبیوتیک ها
۴۱۵	مسائل ایمنی غذا برای مصرف کننده
۴۲۵	فصل هشتم: نتیجه گیری و توصیه های آتی

www.ketab.ir

حدود دو قرن است که انسان صنعتی با سرعت فزاینده‌ای از زندگی با طبیعت در حال فاصله گرفتن است. نظام تولید فرآورده‌های کشاورزی و دامی بصورت فشرده و معمولاً تک‌محصولی در هر منطقه از جهان گسترش یافته است. به همین جهت استفاده از سموم دفع آفات، قارچ کش‌ها، کودهای شیمیایی نیتروژنه، فسفر و غیره و همچنین کاربرد داروهای صنعتی، هورمون‌ها، واکسن‌ها و غیره برای پرورش صنعتی دام‌ها، پیوسته در حال افزایش می‌باشد. از طرف دیگر اصلاح نباتات و اصلاح دام‌های صنعتی در یک قرن اخیر به نحوی انجام شده است که تولید فرآورده‌های کشاورزی و دامی را بصورت عمودی یعنی به‌ازای هر واحد، به‌شدت افزایش داده است. این نوع اصلاحات در نبات و دام قدرت تحمل گیاه و دام را در مقابل ناملایمات طبیعت به شدت کاهش داده است و تقریباً می‌توان گفت که بدون مواد شیمیایی سنتتیک، گیاهان و دام‌های صنعتی امروزی را نمی‌توان به تولید نهایی رساند. ورود روزانه میلیون‌ها تن مواد شیمیایی، سموم، کودها، داروها، مواد افزودنی سنتتیک، هورمون‌ها و واکسن‌ها در چرخه طبیعت سبب به هم ریختن ترکیب طبیعی یا بوم‌سازگار عناصر موجود در آب، خاک و گیاه و حیوانات می‌شود. به این ترتیب نظام طبیعت که طی میلیون‌ها سال به صورت بوم‌سازگار تکامل یافته است، به هم ریخته و به عبارت دیگر آلاینده‌های زیست‌محیطی در چند دهه گذشته به اندازه‌ای گسترش یافته که زنگ خطر آن برای نابودی انسان و طبیعت به صدا درآمده است. از طرف دیگر دسترسی ساده به اطلاعات از طریق بنگاه‌های اطلاع‌رسانی شامل: کتاب، مطبوعات، اینترنت، موبایل و غیره به همراه روش‌ها و نرم‌افزارهای آماده برای دسته‌بندی و نتیجه‌گیری از اطلاعات وسیع جمع‌آوری شده که تنها از طریق کامپیوترها با ظرفیت‌های زیاد قابل بررسی و نتیجه‌گیری می‌باشد، انسان را به مشکلات مصرف‌هزاران نوع تولیدات صنعتی گیاهی و دامی آگاه ساخته است، به طوری که امروزه نهضت‌ها یا سازمان‌های مردمی در کشورهای مختلف جهان عمدتاً به یک کشاورزی پایدار و کل‌نگر توجه دارند. در کشاورزی پایدار، عوامل تولید یعنی آب، خاک، گیاه و حیوان باید به صورتی مورد بهره‌برداری قرار گیرند که تا حد ممکن تغییرات اندکی در ترکیب ژنی، شیمیایی و مولکولی آن‌ها ایجاد شود. عدم مصرف سموم، کودهای شیمیایی، داروها و مواد افزودنی سنتتیک و استفاده از گیاهان و دام‌ها با ترکیب ژنی بوم‌سازگار (تکامل یافته در طبیعت) توصیه

می‌شود. سازمان‌های تولید فرآورده‌های ارگانیک گیاهی و دامی شاید عمده‌ترین انجمن‌های وابسته به توسعه کشاورزی پایدار می‌باشند. بسیاری از کشورهای جهان قوانین و ضوابطی برای تولید فرآورده‌های ارگانیک وضع نموده‌اند، که در بسیاری جهات با یکدیگر متفاوت هستند. تأسیس قوانین بین‌المللی یکنواخت که مورد قبول سازمان‌ها و مصرف‌کنندگان در کشورهای مختلف باشد، بسیار مورد نیاز می‌باشد. برای تولید هر محصول دامی نیاز به بررسی و وضع قوانین ویژه برای نوع حیوان، نوع تغذیه، نوع مواد خوراکی و شرایط پرورش، کشتار، فرآوری، بسته‌بندی و انبار محصول و نهایتاً بازاریابی و مصرف می‌باشد. مجموعه اطلاعات این کتاب بررسی قوانین و ضوابط موجود در کشورهای مختلف جهت تغذیه و خوراک‌دادن ارگانیک طیور می‌باشد. بررسی شرکت‌های گواهی‌دهنده و نظارت بر تولید و برچسب فرآورده‌های ارگانیک طیور که اعتماد مصرف‌کنندگان را تأمین نماید، از اهداف اصلی سازمان‌های استاندارد تولید فرآورده‌های ارگانیک است. بعضی از مواد تشکیل‌دهنده خوراک مانند اسیدهای آمینه سنتتیک و یا تخمیری بسیار مورد مشاجره می‌باشد، زیرا افزودن این نوع ترکیبات به خوراک طیور، سبب کاهش نیتروژن دفعی می‌شود که برای ثبات محیط زیست بسیار ضروری است. استفاده از آنزیم‌های تخمیری جهت افزایش بهره‌وری خوراک مورد بحث می‌باشد. استفاده از انواع طیور بومی که در مقایسه با طیور اصلاح‌شده، مقاومت و سازش بیشتری با پرورش نیمه‌باز و یا کاملاً "باز دارند، مورد توجه می‌باشد. شرایط پرورش که ترکیبی از پرورش در محیط بسته و باز و سن کشتار پرنده می‌باشد، بررسی شده است. نهایتاً نظارت بر نحوه آماده‌سازی خوراک، تولید، کشتار، بسته‌بندی و انتقال به بازار فروش فرآورده‌های ارگانیک طیور جهت رضایت و جلب اعتماد مصرف‌کنندگان در این مجموعه مورد بررسی قرار گرفته است. امید است که کارشناسان علوم دامی، دامپزشکان و پرورش دهندگان محترم طیور با مطالعه این مجموعه برای کاهش مصرف مواد شیمیایی کمال دقت را نموده و از ارسال پیشنهادات خود به مترجمین برای ارتقای کیفیت این نوشتار دریغ نمایند.

دکتر ابوالقاسم گلپایگان

استاد دانشگاه فردوسی مشهد